

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่.....	1437
วันที่.....	ส.ค. 2555 เวลา 9.18

ที่ นร ๐๖๐๑/๐๑๔๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

6/25

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/๑๐๙๑๗
ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) บันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(๒) ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว
(๓) สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๒๗.๕/๒๕๓๗
ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการร่างพระราช
บัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอและให้ส่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา นั้น

๑. คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
เสร็จแล้ว โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือขอการยืนยันร่างพระราชบัญญัติฯ
ไปยังกระทรวงมหาดไทยตามหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๐๖๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
และสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๑/๐๖๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๒. กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้โดยรวม
เว้นแต่ ๒ ประเด็น คือ

๒.๑ ขอให้เพิ่มความ “ซึ่งปิดทำการหลังเวลา ๒๕.๐๐ นาฬิกา” ไว้ใน
บทนิยามของ “สถานบริการ” ในมาตรา ๓ (๕) เพื่อให้สามารถแยกร้านจำหน่ายอาหารทั่วไป
ออกจากสถานบริการได้

7/25

184
วันที่ 11 ส.ค. 2545
เวลา 10.50 น.

๒

สนธ. (ส.ส.)

11 ส.ค. 2545

ส.ส.ค. 2

๒.๒ ขอให้ตัดข้อความ “เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำ

ความผิดของนิติบุคคลนั้น” ออกจากร่างมาตรา ๒๔/๔ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ต้องกังวลว่าในภายหลังผู้ที่ถูกจับกุมจะพ้นคดีโดยอาศัยข้อสันนิษฐานนี้

๓. สำหรับสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น มิได้มีหนังสือแจ้งกลับมาแต่ประการใด และโดยที่ระยะเวลาได้ล่วงพ้น ๑๔ วันแล้ว จึงถือว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๕

๔. สำหรับข้อสังเกตของกระทรวงมหาดไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นดังนี้

๔.๑ การขอเพิ่มข้อความ “ซึ่งปิดทำการหลังเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา” ไว้ในนิยาม “สถานบริการ” นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เพิ่มให้ตามความประสงค์ของกระทรวง มหาดไทยแล้ว แต่ในเรื่องนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีข้อสังเกตว่า การเพิ่มเติม ดังกล่าวจะทำให้ความหมายของ “สถานบริการ” แคบลง ไม่ยืดหยุ่น เนื่องจากเวลาน่าจะไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญของสถานบริการ สิ่งที่กฎหมายประสงค์จะควบคุมในสถานบริการคือเรื่องมีนเมา และบริการทางเพศ ซึ่งอาจเกิดขึ้นเวลาใดก็ได้ไม่ว่าจะหลังเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา หรือไม่ ดังนั้น ถ้าจำกัดสถานบริการประเภทที่ ๔ โดยระยะเวลาปิดทำการแล้วจะทำให้กิจกรรมบันเทิงที่ล่อแหลม ต่อศีลธรรมที่ปิดทำการก่อนเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา จะควบคุมไม่ได้โดยกฎหมายฉบับนี้

๔.๒ การขอตัดข้อความ “เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำ ความผิดของนิติบุคคล” นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ได้ตัดออกตามความเห็นของ กระทรวงมหาดไทยโดยมีเหตุผลว่า เดิมนั้นการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำ ความผิดของจำเลยเป็นภาระของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ความผิดบางประเภทที่ปรากฏขึ้นใหม่ ตามวิวัฒนาการของสังคมนั้นเป็นการยากที่จะแสวงหาพยานหลักฐานการทำความผิดของจำเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำความผิดโดยผ่านทางนิติบุคคล ซึ่งจะทำให้กรรมการหรือผู้จัดการ ซึ่งกระทำความผิดหลุดพ้นจากการดำเนินการของกระบวนการยุติธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ก็ได้เริ่มเขียนเป็นบทสันนิษฐานว่าบุคคลนั้น ๆ เป็นผู้กระทำความผิดไว้ พร้อมทั้งเขียนภาระ การพิสูจน์ให้ตกแก่บุคคลนั้นว่าตนไม่ได้ทำผิด คือ ต้องเขียนให้เห็นว่ามีการกระทำ(act) และ พฤติการณ์บางอย่างประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ว่าคงได้กระทำความผิดมาแล้วจริง และให้โอกาส ผู้ถูกสันนิษฐานพิสูจน์แก้ตัวได้ การตัดสิทธิของผู้ถูกสันนิษฐานที่จะพิสูจน์แก้ตัวว่าตนมิใช่ผู้กระทำความผิดตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทยก็จะกลายเป็นการบัญญัติให้บุคคลมีความผิด

11 ส.ค. 2545

เพราะฐานะ(status) โดยการมีตำแหน่งหน้าที่ในนิติบุคคลที่ทำผิดเท่านั้น แต่ยังมีได้กระทำการใด อันจะขัดต่อมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติว่าบุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และหลักพื้นฐานของกฎหมายอาญาที่บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาก็ต่อเมื่อได้กระทำการที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดตามมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ดังมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย(๑))

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนคานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

กลุ่มกฎหมายการค้าและอุตสาหกรรม

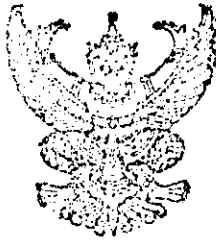
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๘๘๕๙

www.krisdika.go.th

ที่ มท 0227.5/

2937

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

9/25

4 มีนาคม 2545

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/061 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545

ตามที่แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยยืนยันความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 5) ก่อนเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ยังคงยืนยันในประเด็นที่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา 2 ประเด็น เนื่องจากเป็นการปฏิบัติตามนโยบายการจัดระเบียบสังคม เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานและเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ดังนี้

3.1 ขอให้เพิ่มความ “ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา” ไว้ในบทนิยามของ “สถานบริการ” ในมาตรา 3 (4) โดยมีเหตุผลคือ

3.1.1 จากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2544 ได้มีข้อสังเกตว่า มีผู้ประกอบการได้นำผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เข้าไปในสถานที่ซึ่งเป็นสถานบริการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น ร้านอาหาร หรือโรงแรม หรือห้องอาหารในโรงแรม ซึ่งมีการแสดงดนตรี การกระทำดังกล่าวก็จะเป็นความผิดตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงสถานที่จำหน่ายอาหารเหล่านี้ไม่น่าจะเป็นสถานบริการ ควรเป็นสถานที่ซึ่งผู้ประกอบการสามารถนำเด็กเข้าไปรับประทานอาหารได้

3.1.2 กระทรวงมหาดไทย เห็นด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าวจึงขอให้เพิ่มความ “ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา” ไว้ในบทนิยามของ “สถานบริการ” ในมาตรา 3 (4) โดยยึดหลักกฎหมายที่ให้พิจารณา “เจตนา” เป็นสำคัญ จากการพิจารณาถึงเจตนาดังกล่าวจึงกำหนดว่า

3.1.3 สถานที่จำหน่ายอาหารที่ใดมีเจตนาที่จะดำเนินกิจการในลักษณะร้านจำหน่ายอาหารทั่วไป แต่ได้มีการแสดงดนตรีหรือดนตรีเพื่อให้การบันเทิงแก่ลูกค้า และเปิดทำการไม่เกิน เวลา 24.00 นาฬิกา ก็น่าจะเป็นการแสดงเจตนาชัดเจนว่าสถานที่ดังกล่าวนั้นเปิดเป็นร้านอาหาร เพราะร้านอาหารทั่วไปเปิดไม่เกินเวลา 24.00 นาฬิกา

3.1.4 ส่วนสถานที่ซึ่งเป็นสถานบริการตามมาตรา 3 (4) ความเป็นจริงในปัจจุบันสถานที่เหล่านี้มีเจตนาจะเปิดเกินเวลา 24.00 นาฬิกา ทั้งสิ้น จึงเห็นควรพิจารณาเจตนาว่าหากสถานที่นั้นต้องการเปิดเกินเวลา 24.00 นาฬิกา ก็ถือว่ามีเจตนาดำเนินกิจการ ณ สถานที่นั้นเป็นสถานบริการ

3.1.5 ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นกระทรวงมหาดไทยจึงเห็นสมควรอย่างยิ่งว่า ควรเพิ่มข้อความ “ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา” ไว้ในบทนิยามของ “สถานบริการ” ในมาตรา 3 (4) เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบันตามข้อสังเกตของที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2544

3.2 ขอให้ตัดข้อความ “เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น” ออกจากร่างมาตรา 28/4 (เดิม 28/3) โดยมีเหตุผลประกอบการพิจารณาเพราะ

3.2.1 ในปัจจุบันการดำเนินกิจการสถานบริการเหล่านี้ เจ้าของที่แท้จริง (ผู้ถือใบอนุญาต) มักจะไม่ดำเนินการด้วยตนเอง แต่จ้างผู้อื่นมาเป็นผู้จัดการและดำเนินการแทนตนโดยทั้งสิ้น

3.2.2 กฎหมายปัจจุบัน (พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509) จึงกำหนดเอาผิดผู้รับอนุญาต ซึ่งเป็นเจ้าของตัวจริง ส่วนผู้รับจ้างถ้าจะผิดก็เพราะในฐานะตัวการร่วมตามประมวลกฎหมายอาญา

3.2.3 ฉะนั้นการตัดข้อความ “เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น” น่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริงเพราะไม่เช่นนั้นเจ้าของที่แท้จริงก็จะปฏิเสธความรับผิดชอบและโยนให้ผู้รับจ้างรับผิดชอบแทน

3.2.4 หากพิจารณาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 จะเห็นชัดเจนในมาตรา 6 บัญญัติว่า “ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะหรืองานนักขัตฤกษ์หรือในที่สาธารณะสถาน”

3.2.5 จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้กฎหมายนี้สามารถปฏิบัติได้ตามความเป็นจริง และเจ้าของกิจการซึ่งเป็นผู้กระทำผิดที่แท้จริงได้รับการลงโทษ จึงควรตัดข้อความ “เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น” ออกจากร่างมาตรา 28/4 (เดิม 28/3)

นอกจากประเด็นทั้งสองดังกล่าวข้างต้น กระทรวงมหาดไทยเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่...) พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 5) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอก

(ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักตรวจราชการ กระทรวงมหาดไทย

โทร./โทรสาร 0 2221 1133